

ДАВЛАТ ДАСТУРИ:

ЁШЛАРНИ КЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ БОРАСИДА ҚАНДАЙ ЯНГИЛИКЛАР КУТИЛМОҚДА?

Беҳзод ТЎХТАМУРОДОВ,

Олий Мажлис Қонунчиллик палатаси депутати

Сўнгги йилларда юртимизда замонавий фикрлайдиган, професионал тайёргарликка эга янги авлод кадрларини тайёрлаш, хукуқ ва манбаатларини таъминлаш давлат сиёсатининг энг устувор йўналишларидан бирига айланди.

экология, атроф-мухитни муҳофаза қилиш ва иқлим ўзғарши каби таълим йўналишлари ва мутахассисларни бўйича етакчи олий таълим ташкилоти этиб белгиланди.

Бу университетда "циркуляр иқтисодиёт" таълим йўналишида кадрлар тайёрлаш амалиёти, Коракалпогистон Республикаси, виляятлар Тошкент шаҳрида унга биринчириладиган "яшил техникумлар" фаолияти йўлга кўйилди.

Олий таълимда грант ўрینларини босқич-ма-босқич ошириш хисобига аниқ ва табиий фанлар, мұхандислик-техника, хизматлар, тиббийт каби соҳаларда давлат буюртмаси 25 мингатни ажратди.

Мазкур ҳужжатга мувофиқи, "Эл-юрт умид" жамгармаси томонидан экология, атроф-мухитни муҳофаза қилиш ва иқлим ўзғарши таълим дастурлари асосида таълим олиши учун стипендия танловига 20 тагача квота ажратиб борилади. Республиkaning ҳар бир тумонидан (шаҳрида) босқич-ма-босқич инволюсион таълим таълабларига жавоб берадиган камидаги биттадан умумтаълим мактабларни ташкил этилади. Буларнинг барчаси ёшларнинг сифати таълим олиши ва имкониятларини тўлиқ рўёбга чиқаришга яхшиши билан бирга у ергада маҳаллий ривожланиши даражасига ҳам ижобий таъсир килиши.

Давлат дастурда ана шундай ёшларнинг мақсадларини рўёбга чиқариш учун муҳим вазифалар белгилаб қўйилгани эътибор молик. Жумладан, ҳудудларда ишиз ёшлар бандаригина таъминлаш дастурларини ишлаб чиқиши, ушбу дастурлар асосида уларга субсидия, кредит, ер ажратиш ҳамда буш иш ўринларига жойлаштириш чоралари кўришини янги ўзбекистондаги ёшларга бўлган юксаклигида оширилди.

Кандай соҳа бўлишидан қатти назар, унинг истиклини ривожланшини замонавий технологияларини тасаввур этиши жуда мушкун. Айниқса, ҳудудларда ўз фоалиятни бошликтан ГТ парклар, иктисолаштирилган мактаблар ҳамда ўқув марказлари ахолининг турмуш тарзи ва фаровонлигини яхшиши билан бирга у ергада маҳаллий ривожланиши даражасига ҳам ижобий таъсир килиши.

Давлатдаги ёшларнинг мактабларни ажратиб борилади. Республиканинг 2015 йилда мухим дастур кабул қилинган бўлиб, унга "Дунёнизи ўзгариши: 2030 йилчага бўлган дастур" баркарор ривожланиши соҳасидаги кун тартиби" деб номириди. Ҳужжатда иктиомий интеграция, иқтисодий ўйиш ва атроф-мухитни муҳофаза қилиш каби баркарор ривожланишининг учта жиҳати келтирилди.

Шу нуткаси ошириши, ёшларнинг илмий ва иқтисодий салоҳиятини ошириши, интеллектуал билимнинг намоён қилиши, таълимиy фикрлари, иқтидори ва иккимоний мослашувни учун зарур шароитлар яратиш бўйича саломоқишилар амалга оширилди.

Айниқса, ёшларнинг сифати таълим олиши ва имкониятларини тўлиқ рўёбга чиқаришга яхшиши билан бирга у ергада маҳаллий ривожланиши оширилди.

Масалан, бу йилга мўлжалланган дастурда "Камбагаллийдан фаровонлик сарі" дастuri доирасида 3,5 минг камбагал оила фарзандларини тайёрлаш, олий таълим ташкилотларига белgilangan тартибда грант

Давлат дастурда ана шундай ёшларнинг мақсадларини рўёбга чиқариш учун муҳим вазифалар белгилаб қўйилгани эътибор молик. Жумладан, ҳудудларда ишиз ёшлар бандаригина таъминлаш дастурларини ишлаб чиқиши, ушбу дастурлар асосида уларга субсидия, кредит, ер ажратиш ҳамда буш иш ўринларига жойлаштириш чоралари кўришини янги ўзбекистондаги ёшларга бўлган юксаклигида оширилди.

Кандай соҳа бўлишидан қатти назар, унинг истиклини ривожланшини замонавий технологияларини тасаввур этиши жуда мушкун. Айниқса, ҳудудларда ўз фоалиятни бошликтан ГТ парклар, иктисолаштирилган мактаблар ҳамда ўқув марказлари ахолининг турмуш тарзи ва фаровонлигини яхшиши билан бирга у ергада маҳаллий ривожланиши даражасига ҳам ижобий таъсир килиши.

Давлатдаги ёшларнинг мактабларни ажратиб борилади. Республиканинг 2015 йилда мухим дастур кабул қилинган бўлиб, унга "Дунёнизи ўзгариши: 2030 йилчага бўлган дастур" баркарор ривожланиши соҳасидаги кун тартиbi" деб номириди. Ҳужжатда иктиомий интеграция, иқтисодий ўйиш ва атроф-мухитни муҳофazaga қiliш kabi barcha rivojlanishining utcha jihatasi keltilridi.

Шу нуткаси ошириши, ёшlarning ilmij va iqtisodiy salohiyatini oshirishi, intellektuallar bilimning namoyon qilishi, ta'aliymi y fikrlari, iqtidori va ikkimoniy mosalashuvni учун зарур шарoitlari яратish boshqarishiga яхшиши билан бирга у ергада maҳalliy rivojlanishi oshirilidi.

Айниқса, ёшlarning sifati ta'lim olishi va imkoniyatlari t'oliq r'yobga chikarishiga яхшиши билан бирга у ергада maҳalliy rivojlanishi oshirilidi.

Масалan, bu yilga moljalangan dasturda "Kambagalliyidan farovonlik sari" dasturi doirasida 3,5 ming kambagal oila farzandlari tayorlaش, oliy ta'lim tashkilatoriga belgilangan tarтиbdagi granat

Давлат дастурда ёшларнинг олий таълим билан қамрови даражасини ошириш, "Топ-500" таликка кирган хорижий университетлар билан 12 та қўшма таълим дастурни асосида кадрлар тайёрлашни йўлга кўйиш, республикадаги камидаги 1 та олий таълим муассасасини нуфузли халқаро рейтингларнинг биринчи 1000 та ўриндаги олий таълим муассасалари рўйхатига киритиш ҳам белgilangan.

римиз, балки дунё ҳамжамиятини ҳам ўзига жалд этимоқда.

Янги ўзбекистонда ёшлар сиёсати бора-сида қилинаётган ишлар дунё миқёсида тан олинишни. Масалан, 2023 йили ёшлар таракқиёт индексига кўра, ўзбекистон ёшлар сиёсати соҳасида энг тез ривожланётган мамлакатлардан биро ўларроқ ётироф этилди. БМТ томонидан "Ёшлар стратегиси — 2030"ни намунавий тарзда амалга ошириш бўйича танлаб олинган 10 та мамлакатдан биро ѡамалай ўзбекистониди.

Аёни, ёшлари билимли, истеъодиди, ўзининг куви ва салоҳиятига ишониш, доим олдинга итилиб ўзигитига халқ ва давлатнинг истиқболи, албатта, ёрўт бўлади. Шу боис, уларни аниа шундай эзгу фазилатлар соҳиби этиб тарбиялаш учун бор куч ва имкониятлар сафарбар этилоқда.

2024 йилда ёшларни олий таълим билан қамрови даражаси сезидарни юкориалади. Олий таълим муассасалари сони қескин ошиди. Бу орқали юйигит-қизларни олий таълим билан қамрап олиши даражаси 39 фоиздан кетарилди.

Кейинги пайтларда олий таълим тизимида ҳам дунёнинг илор жаржаралари ва замонавий таълим стандартлари асосида туб ўзигаршлар бўлётгани, меҳнат бозори таълабларига мос келадиган мутахассислар тайёрлашга катта ётибоर қартилаётганин ўз саларасини бермоқди.

Президентимизнинг "Ўзбекистон — 2030" стратегисини "Атроф-мухитни асрар ва "яшил иқтисодиёт" ийлида амалга оширишга оид давлат дастурни ўтириши" фармони бу борадаги ишларни бутунлай янги бўйича олий чиқиши шубҳасиз.

Хуҗжатда ишларни салоҳиятига юксалишига, таълим учун қўлай мухит яратиш ишларини ташкил этиш масадига 2025/2026 ўқув йилидан Марказий Осиё атроф-мухит ва иқlim ўзгаришини ўрганиш универсиети

жадалаштириб, кадрларни тайёрлашни таъсир килишини.

Давлат дастурда ёшларнинг олий таълим билан қамрови даражасини ошириш, "Топ-500" таликка кирган хорижий университетлар билан 12 та қўшма таълим дастурни асосида кадрлар тайёрлашни йўлга кўйиш, республикадаги камидаги 1 та олий таълим муассасасини нуфузли халқаро рейтингларнинг биринчи 1000 та ўриндаги олий таълим муассасалари рўйхатига киритиш ҳам белgilangan.

Давлат дастурда ёшларнинг олий таълим билан қамрови даражасини ошириш, "Топ-500" таликка кирган хорижий университетлар билан 12 та қўшма таълим дастурни асосида кадрлар тайёрлашни йўлга кўйиш, республикадаги камидаги 1 та олий таълим муассасасини нуфузли халқаро рейтингларнинг биринчи 1000 та ўриндаги олий таълим муассасалари рўйхатига киритиш ҳам белgilangan.

Давлат дастурда ёшlarning ilmij va iqtisodiy salohiyatini oshirishi, "Top-500" talika kirdigan xorixiy universitetlari bilan 12 ta qu'shma ta'lim dasturi asosida kadrlar tayorlaش, oliy ta'lim tashkilatoriga belgilangan taritibdagi granat

Давлат дастурда ёшlarning ilmij va iqtisodiy salohiyatini oshirishi, "Top-500" talika kirdigan xorixiy universitetlari bilan 12 ta qu'shma ta'lim dasturi asosida kadrlar tayorlaش, oliy ta'lim tashkilatoriga belgilangan taritibdagi granat

Давлат дастурда ёшlarning ilmij va iqtisodiy salohiyatini oshirishi, "Top-500" talika kirdigan xorixiy universitetlari bilan 12 ta qu'shma ta'lim dasturi asosida kadrlar tayorlaش, oliy ta'lim tashkilatoriga belgilangan taritibdagi granat

Давлат дастурда ёшlarning ilmij va iqtisodiy salohiyatini oshirishi, "Top-500" talika kirdigan xorixiy universitetlari bilan 12 ta qu'shma ta'lim dasturi asosida kadrlar tayorlaش, oliy ta'lim tashkilatoriga belgilangan taritibdagi granat

Давлат дастурда ёшlarning ilmij va iqtisodiy salohiyatini oshirishi, "Top-500" talika kirdigan xorixiy universitetlari bilan 12 ta qu'shma ta'lim dasturi asosida kadrlar tayorlaش, oliy ta'lim tashkilatoriga belgilangan taritibdagi granat

Давлат дастурда ёшlarning ilmij va iqtisodiy salohiyatini oshirishi, "Top-500" talika kirdigan xorixiy universitetlari bilan 12 ta qu'shma ta'lim dasturi asosida kadrlar tayorlaش, oliy ta'lim tashkilatoriga belgilangan taritibdagi granat

Давлат дастурда ёшlarning ilmij va iqtisodiy salohiyatini oshirishi, "Top-500" talika kirdigan xorixiy universitetlari bilan 12 ta qu'shma ta'lim dasturi asosida kadrlar tayorlaش, oliy ta'lim tashkilatoriga belgilangan taritibdagi granat

Давлат дастурда ёшlarning ilmij va iqtisodiy salohiyatini oshirishi, "Top-500" talika kirdigan xorixiy universitetlari bilan 12 ta qu'shma ta'lim dasturi asosida kadrlar tayorlaش, oliy ta'lim tashkilatoriga belgilangan taritibdagi granat

Давлат дастурда ёшlarning ilmij va iqtisodiy salohiyatini oshirishi, "Top-500" talika kirdigan xorixiy universitetlari bilan 12 ta qu'shma ta'lim dasturi asosida kadrlar tayorlaش, oliy ta'lim tashkilatoriga belgilangan taritibdagi granat

Давлат дастурда ёшlarning ilmij va iqtisodiy salohiyatini oshirishi, "Top-500" talika kirdigan xorixiy universitetlari bilan 12 ta qu'shma ta'lim dasturi asosida kadrlar tayorlaش, oliy ta'lim tashkilatoriga belgilangan taritibdagi granat

Давлат дастурда ёшlarning ilmij va iqtisodiy salohiyatini oshirishi, "Top-500" talika kirdigan xorixiy universitetlari bilan 12 ta qu'shma ta'lim dasturi asosida kadrlar tayorlaش, oliy ta'lim tashkilatoriga belgilangan taritibdagi granat

Давлат дастурда ёшlarning ilmij va iqtisodiy salohiyatini oshirishi, "Top-500" talika kirdigan xorixiy universitetlari bilan 12 ta qu'shma ta'lim dasturi asosida kadrlar tayorlaش, oliy ta'lim tashkilatoriga belgilangan taritibdagi granat

Давлат дастурда ёшlarning ilmij va iqtisodiy salohiyatini oshirishi, "Top-500" talika kirdigan xorixiy universitetlari bilan 12 ta qu'shma ta'lim dasturi asosida kadrlar tayorlaش, oliy ta'lim tashkilatoriga belgilangan taritibdagi granat

Давлат дастурда ёшlarning ilmij va iqtisodiy salohiyatini oshirishi, "Top-500" talika kirdigan xorixiy universitetlari bilan 12 ta qu'shma ta'lim dasturi asosida kadrlar tayorlaش, oliy ta'lim tashkilatoriga belgilangan taritibdagi granat

Давлат дастурда ёшlarning ilmij va iqtisodiy salohiyatini oshirishi, "Top-500" talika kirdigan xorixiy universitetlari bilan 12 ta qu'shma ta'lim dasturi asosida kadrlar tayorlaش, oliy ta'lim tashkilatoriga belgilangan taritibdagi granat

Давлат дастурда ёшlarning ilmij va iqtisodiy salohiyatini oshirishi, "Top-500" talika kirdigan xorixiy universitetlari bilan 12 ta qu'shma ta'lim dasturi asosida kadrlar tayorlaش, oliy ta'lim tashkilatoriga belgilangan taritibdagi granat

Фарҳод ЭРМАНОВ,
Қорақалпостон Республикаси
Вазирлар Кенгаши Раиси

ОРОЛГА ҚАЙТАЁТГАН ҲАЁТ НАФАСИ

ҚАЛБЛАРИМИЗГА УМИД, ЭРТАНГИ КУНГА
МУСТАҲКАМ ИШОНЧ ОЛИБ КИРМОҚДА

Асосийи, 85 километри темир йўлни бирлаштирган 423 метри мазкур кўприккача, биринчи навбатда, "Шовот — Гурлан — Жўмурт — Карабаҳ" темир йўли куриб битказили. Бу линия Хоразм темир йўлини Каракалпостондан ўтучи магистрал тимер йўлга улади. Натижада боши берк линияга айланни қолган Хоразм темир йўли учун катта иккимият пайдо будди.

Умуман, бу кўприкнинг ижтимоий-иқтисодий аҳамияти шу қадар кимматлики, уни бир сўз ёки рақам билан таърифлаши кийин. Зеро, Президентимиз айтганидек, "Биз биргалиқда бунёд этган бу муҳташам кўпрач шунчаки нафбатига инфраструктурумни ишоюти эмас. Бу кўприк, аввало, ўзбек ва қорақалпоқ ҳалқлари ўтасидаги мустаҳкам ишонч ва дустлик оғизбирлик ва ҳамкорлик кўпраидир. Бу йўл жаҳонга очилаётган Янги Узбекистон, Янги Қорақалпостоннинг тараққиёт ва фаронвонлигидан ўтади".

Иккичинчи муҳим воқеа "Кўнгирот — Бейнеу" автомобиль йўлнинин янгидан курилган 240 километр қисми фойдаланишга топширилган бўлди. Бу йўл мамлакатимизни Европа давлатлари билан боғлайдиган стратегик автомагистралди. Лекин узоқ йиллик қатновлар, Оролбўйининг кескин континентал иккими түфайли яроқсиз ахволга келиб қоланди. Шу боис, 2021-2024 ййларда 323 миллион долларлик лойиҳа еазига таъмирланади. Бу йўл замонавий ҳилиб қайта курилди.

Нима учун муҳимлигига тўхталаидиган бўлсак, қўйидаги фактлар фикримизни тасдиқайди.

Биринчидан, ушбу бунёдкорлик лойиҳаси еазига мамлакатимиз худудидан ҳалқаро ташувулар масофасини минг километргача, транспорт ҳаржатини эса 25 фойзагча камайтиради.

Хакиқатан, фарзандлар камоли учун шахсий ўй-жойининг ўрни жуда муҳим. Ҳатто инсоннинг ҳэтидан рози бўлиб умргузаронлик қилиниша асосий омилларни ташкил этишини таъминланади.

Биринчидан, ушбу бунёдкорлик лойиҳаси еазига мамлакатимиз худудидан ҳалқаро ташувулар масофасини минг километргача, транспорт ҳаржатини эса 25 фойзагча камайтиради.

Иккинчидан, бу йўл юртимизни Каспий денгизи ва Қора денгиз портлари орқали Европа бозорлари билан ишончни боғлайдиган логистика тармоғига айланмоқда.

Учинчидан, янги йўл атрофида 200 дан зиёд сафдо-сервис обьекти ва саноат корхонаси қурилиши хисоб-китоб қилинган. Натижада якин ва ўрга истиқboldа етти мингта ўрни очидали. Шу тарика Қорақалпостонда транзит таъсирини ўзгарадишини таъминланади.

Тўртнинчидан, ушбу магистрал ўтадиган Тўрткўл, Элликқалъя, Беруний, Нукус, Хўжайи, Шуманай, Конликўл, Карабаҳ ва ўзбекистондаги 1 миллиондан зиёд одамнинг ҳаётини ўзгариади.

Аслин олганда, 2024 йилда Қорақалпостондаги 34 ва мактабда янги баҳолаш тизими тажриба-синов таркиасида жорий этилди.

Мактабларда иккита хорижий тилин ўқитишга ҳамда битта қасбга ўргатиш ташаббуси бўйича 17 ва мактабда 10-сифидан бошлаб иккита хорижий тил ва битта қасбга ўргатиш тизими тажриба-синов таркиасида йўлга кўйилди. Кембриж ўкув дастурлари асосида Нукус шаҳридан 46-мактабда 5-сифидан бошлаб 20 ўкувига ишлаб беради.

Мактабларда ўқитиш сифатини ошириш юзасидан бажарилётган шу каби ишлар сама-

дан бириди. Одамларнинг ўй-жойи билан таъминланганлик даражасидан қониши хисси оиласлав бахт-саодатда ёлтувчи асоси оиласи саналишини олимлар ҳам таъкидайди.

Тўртнинчидан, ушбу мустаҳкамлигининг дастлабки йилларидан бошлаб турли соҳаларда ривожланиш бўлди. Лекин аҳолининг ўй-жойи ёхтиёжини қоноатлантириши, шахар ва қишлоқларда кўп хонадонли ўй-жойар куриш ишлари таъзида таъсирини ўзгарадишини таъминланади.

Президентимизнинг 2016 йил 22 ноябрдаги "2017-2020 ййларда шахарларда арzon кўп қвартириларни ўйларни куриш ва реконструкция қилиш дастурини амала ошириш чора-бандириларни таърифлаштириш" тарбијатида яхши қарорига биноан, бутун мамлакатимиз, жумладан, Қорақалпостоннинг шахар ва қишлоқларида ҳам кўп хонадонли ўй-жойар куриш ишлари таъзида таъсирини ўзгарадишини таъминланади.

Мактабларда ўқитиш таъсирини ошириш юзасидан бажарилётган шу каби ишлар сама-

риши, замонавий методикаларни таълим жароғига кўлаш орқали ўқувчиларга ҳар томонлама пухта билим берища кatta аҳамият касб этиди.

Сифатли тиббий хизмат ҳамма даврда ҳар қандай жамият учун муҳим. Айниқса, Орол фокуси оқибатида юзага келган экологик муаммолар туфайли Қорақалпостон учун жиҳат жуда долзарб. Шу боис, худудда аҳолини сифатли тиббий хизмат билан қамраб олиши, бу борада замон талабларига мос лини шошираётганин ҳам бор гап. Сўзимиз куркук бўлмаслиги учун 2024 йилда бир неча соҳада қилинган ишлар ва эришилган натижаларга тўхтатиб ўтсан.

Қорақалпостондан бўйича 3-7 ёшдаги қарийб 151 минг бола бор. Шундан 83,2 фонзи мактабгача таълим таъкидларига қамрап олинган. Якин-якинча бутун мамлакатда, айниқса, Қорақалпостонда бочгага қамров ҳолати жуда ёмон эди. Ҳатто ўзаро мулоқотимизда ботча, мактабгача таълим тушунчаси ўйқолаётганди. Мана шундай шароитда ҳам давлат, ҳам давлат-хусусий шерликлар асосида кўплағ янги ва замонавий бочгага олини, қамропнинг бу даражага олиб қишилиши, асосийи, давлат дастурлари ошириди ишлар тизими давом этирилиши чинакам тарбияни таъвида.

Худудларда яшовчи 40 ёшдан ошган қарийб 557,5 минг киши юрак-қон томир ва қандай диабет касалликларида қарши, 17 минг якин ҳомилодар аёл перинатал скринингдан ўтказилди. Шунингдек, қандай диабет хасталиги билан ўрхатта олинган 52 мингдан ортик беморга тиббий хизмат кўрсатилиди.

Хадоматларни таъкидайди. Шундай яшовчи 40 ёшдан ошган қарийб 557,5 минг киши юрак-қон томир ва қандай диабет касалликларида қарши, 17 минг киши юрак-қон томир ва қандай перинатал скринингдан ўтказилди. Шунингдек, қандай диабет хасталиги билан ўрхатта олинган 52 мингдан ортик беморга тиббий хизмат кўрсатилиди.

Хадоматларни таъкидайди. Шундай яшовчи 40 ёшдан ошган қарийб 557,5 минг киши юрак-қон томир ва қандай диабет касалликларида қарши, 17 минг киши юрак-қон томир ва қандай перинатал скринингдан ўтказилди. Шунингдек, қандай диабет хасталиги билан ўрхатта олинган 52 мингдан ортик беморга тиббий хизмат кўрсатилиди.

Хадоматларни таъкидайди. Шундай яшовчи 40 ёшдан ошган қарийб 557,5 минг киши юрак-қон томир ва қандай диабет касалликларида қарши, 17 минг киши юрак-қон томир ва қандай перинатал скринингдан ўтказилди. Шунингдек, қандай диабет хасталиги билан ўрхатта олинган 52 мингдан ортик беморга тиббий хизмат кўрсатилиди.

Хадоматларни таъкидайди. Шундай яшовчи 40 ёшдан ошган қарийб 557,5 минг киши юрак-қон томир ва қандай диабет касалликларида қарши, 17 минг киши юрак-қон томир ва қандай перинатал скринингдан ўтказилди. Шунингдек, қандай диабет хасталиги билан ўрхатта олинган 52 мингдан ортик беморга тиббий хизмат кўрсатилиди.

Хадоматларни таъкидайди. Шундай яшовчи 40 ёшдан ошган қарийб 557,5 минг киши юрак-қон томир ва қандай диабет касалликларида қарши, 17 минг киши юрак-қон томир ва қандай перинатал скринингдан ўтказилди. Шунингдек, қандай диабет хасталиги билан ўрхатта олинган 52 мингдан ортик беморга тиббий хизмат кўрсатилиди.

Хадоматларни таъкидайди. Шундай яшовчи 40 ёшдан ошган қарийб 557,5 минг киши юрак-қон томир ва қандай диабет касалликларида қарши, 17 минг киши юрак-қон томир ва қандай перинатал скринингдан ўтказилди. Шунингдек, қандай диабет хасталиги билан ўрхатта олинган 52 мингдан ортик беморга тиббий хизмат кўрсатилиди.

Хадоматларни таъкидайди. Шундай яшовчи 40 ёшдан ошган қарийб 557,5 минг киши юрак-қон томир ва қандай диабет касалликларида қарши, 17 минг киши юрак-қон томир ва қандай перинатал скринингдан ўтказилди. Шунингдек, қандай диабет хасталиги билан ўрхатта олинган 52 мингдан ортик беморга тиббий хизмат кўрсатилиди.

Хадоматларни таъкидайди. Шундай яшовчи 40 ёшдан ошган қарийб 557,5 минг киши юрак-қон томир ва қандай диабет касалликларида қарши, 17 минг киши юрак-қон томир ва қандай перинатал скринингдан ўтказилди. Шунингдек, қандай диабет хасталиги билан ўрхатта олинган 52 мингдан ортик беморга тиббий хизмат кўрсатилиди.

Хадоматларни таъкидайди. Шундай яшовчи 40 ёшдан ошган қарийб 557,5 минг киши юрак-қон томир ва қандай диабет касалликларида қарши, 17 минг киши юрак-қон томир ва қандай перинатал скринингдан ўтказилди. Шунингдек, қандай диабет хасталиги билан ўрхатта олинган 52 мингдан ортик беморга тиббий хизмат кўрсатилиди.

Хадоматларни таъкидайди. Шундай яшовчи 40 ёшдан ошган қарийб 557,5 минг киши юрак-қон томир ва қандай диабет касалликларида қарши, 17 минг киши юрак-қон томир ва қандай перинатал скринингдан ўтказилди. Шунингдек, қандай диабет хасталиги билан ўрхатта олинган 52 мингдан ортик беморга тиббий хизмат кўрсатилиди.

Хадоматларни таъкидайди. Шундай яшовчи 40 ёшдан ошган қарийб 557,5 минг киши юрак-қон томир ва қандай диабет касалликларида қарши, 17 минг киши юрак-қон томир ва қандай перинатал скринингдан ўтказилди. Шунингдек, қандай диабет хасталиги билан ўрхатта олинган 52 мингдан ортик беморга тиббий хизмат кўрсатилиди.

Хадоматларни таъкидайди. Шундай яшовчи 40 ёшдан ошган қарийб 557,5 минг киши юрак-қон томир ва қандай диабет касалликларида қарши, 17 минг киши юрак-қон томир ва қандай перинатал скринингдан ўтказилди. Шунингдек, қандай диабет хасталиги билан ўрхатта олинган 52 мингдан ортик беморга тиббий хизмат кўрсатилиди.

Хадоматларни таъкидайди. Шундай яшовчи 40 ёшдан ошган қарийб 557,5 минг киши юрак-қон томир ва қандай диабет касалликларида қарши, 17 минг киши юрак-қон томир ва қандай перинатал скринингдан ўтказилди. Шунингдек, қандай диабет хасталиги билан ўрхатта олинган 52 мингдан ортик беморга тиббий хизмат кўрсатилиди.

Хадоматларни таъкидайди. Шундай яшовчи 40 ёшдан ошган қарийб 557,5 минг киши юрак-қон томир ва қандай диабет касалликларида қарши, 17 минг киши юрак-қон томир ва қандай перинатал скринингдан ўтказилди. Шунингдек, қандай диабет хасталиги билан ўрхатта олинган 52 мингдан ортик беморга тиббий хизмат кўрсатилиди.

Хадоматларни таъкидайди. Шундай яшовчи 40 ёшдан ошган қарийб 557,5 минг киши юрак-қон томир ва қандай диабет касалликларида қарши, 17 минг киши юрак-қон томир ва қандай перинатал скринингдан ўтказилди. Шунингдек, қандай диабет хасталиги билан ўрхатта олинган 52 мингдан ортик беморга тиббий хизмат кўрсатилиди.

Хадоматларни таъкидайди. Шундай яшовчи 40 ёшдан ошган қарийб 557,5 минг киши юрак-қон томир ва қандай диабет касалликларида қарши, 17 минг киши юрак-қон томир ва қандай перинатал скринингдан ўтказилди. Шунингдек, қандай диабет хасталиги билан ўрхатта олинган 52 мингдан ортик беморга тиббий хизмат кўрсатилиди.

Хадоматларни таъкидайди. Шундай яшовчи 40 ёшдан ошган қарийб 557,5 минг киши юрак-қон томир ва қандай диабет касалликларида қарши, 17 минг киши юрак-қон томир ва қандай перинатал скринингдан ўтказилди. Шунингдек, қандай диабет хасталиги билан ўрхатта олинган 52 мингдан ортик беморга тиббий хизмат кўрсатилиди.

Хадоматларни таъкидайди. Шундай яшовчи 40 ёшдан ошган қарийб 557,5 минг киши юрак-қон томир ва қандай диабет касалликларида қарши, 17 минг киши юрак-қон томир ва қандай перинатал скринингдан ўтказилди. Шунингдек, қандай диабет хасталиги билан ўрхатта олинган 52 мингдан ортик беморга тиббий хизмат кўрсатилиди.

“ОНА УЙИ”

Тадбиркорларни бирлаштираётган ижтимоий лойиха

Ирода ТОШМАТОВА,
“Янги Ўзбекистон” мухбери

Хәттәда хамма нарса бўлади. Кутилмаган вазиятлар инсонни турли ҳолатга солиши мумкин. Баъзан бундай вазиятдан чиқиб кетиш учун кишига биргина ёрдам кўли, кичик туртки кифоя. Юртимизда ўтган ийли Ижтимоий химоя миллый агентлиги томонидан илк бор ишга туширилган “Она уйи” лойихасидан мақсад ҳам шу — оғир ҳәётй вазиятга тушиб қолган аёлларни кўллаб-куватлаша ва ижтимоий етимликтининг олдини олиш. Қисқа муддатда натижка кўргатсан мазкур лойиха бугун мамлакатимизнинг ёнрик тадбиркорларни кизиқтириб, хайрия ташаббус атрофида бирлаштироқмада.

Лойихага кўра, худудларда маҳсус марказлар ташкил этилади. Бу ерда аёллар ва 4 ёшли гача бўлган фарзандларига химоя, бошпана, ижтимоий, ҳуқуқий ҳамда сипхологий ёрдам кўрсетади. Ушбу жаёндада Ижтимоий химоя миллый агентлиги томонидан илк бор ишга туширилган “Она уйи” лойихасидан мақсад ҳам шу — оғир ҳәётй вазиятга тушиб қолган аёлларни кўллаб-куватлаша ва ижтимоий етимликтининг олдини олиш. Қисқа муддатда натижка кўргатсан мазкур лойиха бугун мамлакатимизнинг ёнрик тадбиркорларни кизиқтириб, хайрия ташаббус атрофида бирлаштироқмада.

Муҳтоҳ қатламларидан бири. Улар кўпинч ойлавий ёўравонлик, ишсизлик, моддий муммалор, психологияк жароҳат ёки бошпашина сизаслик каби хатарлар билан юзма-юз келади. Шундай шарондига фарзанд, тарбияси билан машгул бўлиши ва хавфсиз муҳитда ҳаёт кечирини учун уларни кўллаб-куватлаш зарур.

“Она уйи” ижтимоий муассасаси ана шундай аёллар учун, аввало, бошпана. Бундай масканларда олийи ҳомиладорлик давридан бошлаб илк фарзандини дунёга кетлираётган, 4 ёшлига фарзандини тарбиялаётган оналар, болаларидан воз кечиш арафасидаги ҳомиладорларга ёрдам берилади. Ҳар бир “Она уйи” 10-12 ўринга мўжжалланган. Тадбиркорлар “Инсон” ижтимоий хизматлар маркази ўйланимаси асосида қабул килиниади. У ерда майян өвлия шаҳмада ўзини тиклаб олиш учун барча зарур шароитлар яратилади. Марказда психологик ва тиббий кўмак бериси, ҳужжатларни тиклаш ва ҳуқуқларни

таъминлаш, таълим, амалиёт ҳамда иш билан банд қилиш каби ёрдам турлари мажбул.

Одатда аёллар “Она уйи”да бойгача қолиши мумкин, аммо бу муддатдан сўнг ахволи индивидуал кўриб чиқилиди. Зарурат бўлса, яна майян өвлия шаҳмада ўзини тиклаб олиш учун барча зарур шароитлар яратилади. Марказда психологик ва тиббий кўмак бериси, ҳужжатларни тиклаш ва ҳуқуқларни

қаттиқ тушунилкда бўлади. Уларни жамиятга кўшишдан олдин ҳаётга қизиқишини ўйтиши мухим масала. Зеро, ушбу масакнага келгуга қадар оғир қийинчилик, руҳий зарбаларни кўрган бе аёллардан ҳар бирининг ўз ҳуқиқиятни.

Болаликдан оғир шароитда катта бўлганин учун ҳаётда ўрнимни топиб кетоладим, — дейди “Она уйи”да яшатган аёллардан бири. — Оиласидаги муммалордан кутуламан деб турмушга чиққандим. Лекин турмуш ўртогим кўллимдаги болам билан ҳомиладор ҳолимда ташлаб кетди. Қаттиқ тушунилкка тушшиб қолдим. Нима қилишимни биласидим. Ҳозир “Она уйи”да ўзимга келишман, тушунилкни чиқилянган. Нима ёрдам керак бўлса, берилади. Ҳомиладор бўлганин учун поликлиникага рўйхатга олиндим. Фарзандим bogatcha joylanchadi. Xaётga, yaşashga qiziqishim yig'onondi. Uyib, o'ekka turishi niyatim bor. Mengin shu erga kelişini tawsiya qilganda, xammasi jaҳshi bўlinishi xonamnaman.

Муассасада аёллар соглигини тиклаши, даволаниши учун реабилитация хизмати кўрсетади. Она ҳам, бола ҳам соглом бўлишига этиббор қартилади. Шундай сўнг аёлларнинг қизиқиши ва имкониятидан келиб чиқиб, таълим ва меҳнати ўйнаптириши дастурлари кўлланади. Вакт ўтиши билан ҳар бир ўз хусусий ривожланиш режасига эга бўлади. Кимлардир биргаликда ижарга уй олиб, ўрганган ҳасби асосида иш бошлаб, даромад топишга кириши, бошқалари оиласидан билан яратширилади.

Бу ерга келишимга сабаб болам билан кўчада қолиб кетдик, — дейди аёллардан яна бири. — Қайнобан билан келиша олмай, 23 кунлик тўдагими олиб, ўйдан чиқиб кетдим. Турмуш ўртогим қамалган. Расим нижохимиз йўқ, шаръий никоҳдан ўтганимиз. Ота-онамни норози қолиб турмушга чиққаним боси, улар билан алоқларимиз узилиб кетган. Авлал ҳам муносабатларимиз яхши бўлмаган. Отам сабабсиз кўп калтакларди, ақимни таъмингандан берак талкаг етганим. Ҳуқиқа ҳам имконим бўлмаган. Энди касб ўрганиб, ишлаб, ўзим ва болам учун ҳаракат кимлекимнан.

“Она уйи”га келиб қолган бошка бир аёл ҳам фарзанди билан кўчада қолиб, майдончаларда ётиб юришига макбора бўлганин, ҳатто овқатнинг таъмини ҳам таъмини билди. Нима овқатнинг сизмаятман деб юридим. Эсласан, хўрлигим келади. Турмуш ўртогим Россияга кеттани ўйини кўтади. Биз кўчада қолдик. Ота-онам йўқ, ўйим йўқ, ёрдам берадиган ҳеч кимим йўқ. Ҳуқиқиликка мурожаат қилдим, лекин ҳеч ким ёрдам беради. Кейин шу уйга келиб қолдик. Ҳалигча ишонгим келмайди. Ҳозир ахволимиз яхши, қизимни шифокорлар кўриб, зарур муолажа килиди. Менинг ҳам саломатлигига қараб туршиади. Оёққа туришига ҳаракат килишам, ҳаммаси яхши бўlinishi xonamnaman.

Ишбайлармонларнинг ижтимоий масъулияти

— Аксариятимиз доим қўйнаган онларга ёрдам беришга ҳаракат қилиб келамиз, — дейди тадбиркор Луиза Шараҳметова. — Энди ишбайлармонларни бир жаҳада йигиб, жамият кўйнишида ишларни ташкил килиш ва ёғиз, ёш онларни кўллаб-куватлашга ҳуқмаклашиш жуда яхши ташаббус деб ўйлайман. Лойихада факат моливий кўмак назарда тутилмаган. Ҳар ким ўз имконияти, ўйналинидан келиб чиққа ҳолда ёрдам беради. Масалан, мен ўз ўйналишимдан келиб чиқиб, аёлларни бизнесга ўтишига, тадбиркорлик кўйнималарни шакллантириш, саводхонлигини ошириш орқали фарзандлари шахс сифатида вояга етишига хисса қўшган бўлмади.

“Она уйи” лойихасини кенгайтирища Президент ҳузуридаги Тадбиркорларни кўллаб-куватлаш бўйича жамоатчилик кенгашга айланып, ишбайлармонликка йўналтириш, кичик стартап лойихаларни бошлашига ёрдам беришга тайёрмас. Аёлларнинг бандаригин таъминлаш ва ўзига ишончини ошириш орқали фарзандлари шахс сифатида вояга етишига хисса қўшган бўлмади.

Мазкур лойихада кўллаб-куватлаштган ва

унда муназзат қатнишни истагани билдириган бизнес вакиллари ҳам кўччиликни ташкил этиди. Улар ишларни ишларни ташкил этиди. Менимча, бошка тадбиркорлар ҳам борлиги лойиха кўлмади. Негаряча 27 декабрдаги таъшиши фарзанди билан мазкур кенгаш таркиби 35 кишидан 49 нафарга таъшил этиди. Шундан 46 нафари барча соҳаларда фоилият юритаётган тадбиркорлар.

Мазкур лойихада кўллаб-куватлаштган ва

унда муназзат қатнишни истагани билдириган бизнес вакиллари ҳам кўччиликни ташкил этиди. Улар ишларни ишларни ташкил этиди. Менимча, бошка тадбиркорлар ҳам борлиги лойиха кўлмади. Негаряча 27 декабрдаги таъшиши фарзанди билан мазкур кенгаш таркиби 35 кишидан 49 нафарга таъшил этиди. Шундан 46 нафари барча соҳаларда фоилият юритаётган тадбиркорлар.

— Бундай лойихаларга мен чин дилдан

римозим. Елкама-елка турман, — дейди кенгаш айзоси, тадбиркор Жаҳонғир Ортиқчўяжас. — Менимча, бошка тадбиркорлар ҳам кўччиликни ташкил этиди. Улар бергим келди, — деб ёйтди. Агар барча тадбиркорлар биргалишиб улрага ёрдам берса кимлигини ҳамма кўрса, одамлар ҳам ўша тадбиркорнинг ортидан ёргасиб, бу хайрияларга кўшилади. Ёрдам бергаётганларнинг иштироки кўримас, ҳеч ким бергиси тадбиркорларни ҳам бера келаверади.

Лойихада нафакат ўзбекистонлик, балки қозғистонлик ишбайлармонлар ва савохатпеша инсонлар ҳам иштирок иштаганди. Гап шундаки, мазкур лойихага Козғистондаги “Ана Уйи” (Она уйи) лойихаси таъжираси боси оғизли олинганди. Кўшилди, 2013 йилда ишташрилган лойиха. Марказий Осиёда ижтимоий етимлик муммосинин ҳам иштишини мақсад қилган. “Мамлакатнинг ўзида катта натижка кўрсатиб, бутунга қадар “Ана Уйи” лойихаси тифайли мөхрионлини ўйларидаги етимлиларни олди. Забарнома оғизли олинганди. Махаллий тадбиркорлар ташаббуси кўллаб-куватлаш, ривожлантиришига ўз хиссасини кўшишига ишончни, — дейди лойихада ташаббускори Айдин Рахимбов.

— Барчамизнинг хәйимизда шунга ўхшаш ташаббуслар, хайрия ишлари бор. Уларни тизимишлариди, биргаликда ривожлантириши гояси — яхши ташаббус, — дейди Котзинка изосини, тадбиркор Зофир Хоршимов. — Жамиятдаги муммалорни бирга ҳал қилишимиз керак. Мамлакатимиздаги каттами, кичикми масалалар ҳаммаси ўзимизни. Ҳеч қочон бир жойда шароит ёмон бўйлиб турган ҳолда, бошка жойда зўр бўйлиб кетмайди. Чунки бир худуддаги муммало башқасига ҳам солади. Уларнинг єчимидаги ҳаммамиш иштишимиз керак. “Она уйи” лойихаси шундай ташаббуслардан. Баъзан оналар қандайдир ўта ташаббуслардан бар камияди. Лойиха ҳалдари миқёсда кенгайбиятни. Махаллий тадбиркорлар ташаббусни кўллаб-куватлаш, ривожлантиришига ўз хиссасини кўшишига ишончни, — дейди лойихада ташаббускори Айдин Рахимбов.

— Барчамизнинг хәйимизда шунга ўхшаш ташаббуслар, хайрия ишлари бор. Уларни тизимишлариди, биргаликда ривожлантириши гояси — яхши ташаббус, — дейди Котзинка изосини, тадбиркор Зофир Хоршимов. — Жамиятдаги муммалорни бирга ҳал қилишимиз керак. Мамлакатимиздаги каттами, кичикми масалалар ҳаммаси ўзимизни. Ҳеч қочон бир жойда шароит ёмон бўйлиб турган ҳолда, бошка жойда зўр бўйлиб кетмайди. Чунки бир худуддаги муммало башқасига ҳам солади. Уларнинг єчимидаги ҳаммамиш иштишимиз керак. “Она уйи” лойихаси шундай ташаббуслардан. Баъзан оналар қандайдир ўта ташаббуслардан бар камияди. Лойиха ҳалдари миқёсда кенгайбиятни. Махаллий тадбиркорлар ташаббусни кўллаб-куватлаш, ривожлантиришига ўз хиссасини кўшишига ишончни, — дейди лойихада ташаббускори Айдин Рахимбов.

— Барчамизнинг хәйимизда шунга ўхшаш ташаббуслар, хайрия ишлари бор. Уларни тизимишлариди, биргаликда ривожлантириши гояси — яхши ташаббус, — дейди Котзинка изосини, тадбиркор Зофир Хоршимов. — Жамиятдаги муммалорни бирга ҳал қилишимиз керак. Мамлакатимиздаги каттами, кичикми масалалар ҳаммаси ўзимизни. Ҳеч қочон бир жойда шароит ёмон бўйлиб турган ҳолда, бошка жойда зўр бўйлиб кетмайди. Чунки бир худуддаги муммало башқасига ҳам солади. Уларнинг єчимидаги ҳаммамиш иштишимиз керак. “Она уйи” лойихаси шундай ташаббуслардан. Баъзан оналар қандайдир ўта ташаббуслардан бар камияди. Лойиха ҳалдари миқёсда кенгайбиятни. Махаллий тадбиркорлар ташаббусни кўллаб-куватлаш, ривожлантиришига ўз хиссасини кўшишига ишончни, — дейди лойихада ташаббускори Айдин Рахимбов.

— Барчамизнинг хәйимизда шунга ўхшаш ташаббуслар, хайрия ишлари бор. Уларни тизимишлариди, биргаликда ривожлантириши гояси — яхши ташаббус, — дейди Котзинка изосини, тадбиркор Зофир Хоршимов. — Жамиятдаги муммалорни бирга ҳал қилишимиз керак. Мамлакатимиздаги каттами, кичикми масалалар ҳаммаси ўзимизни. Ҳеч қочон бир жойда шароит ёмон бўйлиб турган ҳолда, бошка жойда зўр бўйлиб кетмайди. Чунки бир худуддаги муммало башқасига ҳам солади. Уларнинг єчимидаги ҳаммамиш иштишимиз керак. “Она уйи” лойихаси шундай ташаббуслардан. Баъзан оналар қандайдир ўта ташаббуслардан бар камияди. Лойиха ҳалдари миқёсда кенгайбиятни. Махаллий тадбиркорлар ташаббусни кўллаб-куватлаш, ривожлантиришига ўз хиссасини кўшишига ишончни, — дейди лойихада ташаббускори Айдин Рахимбов.

— Барчамизнинг хәйимизда шунга ўхшаш ташаббуслар, хайрия ишлари бор. Уларни тизимишлариди, биргаликда ривожлантириши гояси — яхши ташаббус, — дейди Котзинка изосини, тадбиркор Зофир Хоршимов. — Жамиятдаги муммалорни бирга ҳал қилишимиз керак. Мамлакатимиздаги каттами, кичикми масалалар ҳаммаси ўзимизни. Ҳеч қочон бир жойда шароит ёмон бўйлиб турган ҳолда, бошка жойда зўр бўйли

Захириддин Муҳаммад Бобур таваллудининг 542 йиллиги ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН ОРЗУСИ ВА Бобур Мирзо сабоқлари

Бошланиши 1-бетда

ДАВР ВА ЗАМОН НАФАСИ

Мақсад АСАДОВ,
филология фанлари доктори,
профессор

ШОҲ БОБУР ШАХСИЯТИГА ЧИЗГИЛАР

“Бобур дилбар шаш. Ўйониш даврининг типик ҳукмдори. У мард ва тадбиркор одам бўлган. Бобур ўта маданиятига ва жозибали инсонлар орасида энг етукларидан бири эди. У маҳдабаристони каби чеклланышдан ва мустақиликдан яхшига киришади. Макон, вақт ва шароит талаби билан уларнинг чекига мавжуд, аммо эскирган тамойилларни янгилаш, бир қадар турнишларни тартибида келтириб, мутлак яхшига — хайёт билан ҳамнафас илғор гояларни жамият онгу шуурига сингдирин масъултияти тушида. Ватанимизда 2016 йилдан кейин барча соҳаларга кирил келган янгилиниш ва эркинлик руҳи, шиддат ва шижоат кайфияти, “Инсон қадри учун” тамойили асосида юрт фаронлиги, миллат равнақиши ва ҳалқ манбафатларни кўзлаб амалга оширилаётган ислоҳотларни ажralиб туриши асрлар ўтса-да, Бобур Мирзо инсонин фазилатларига ошуфтагимизни ортиправеради.

Аслида, Бобурнинг мураккаб ва таҳликали бир вазиятида ҳукмдорлик токини кийшиши шунчаки тасодиф эмас. Чунки майданнинг иктиёми, сиёсий эҳтиёж тифайли ҳалқнинг асл фарзандлари тарих саҳнисига чиқади. Макон, вақт ва шароит талаби билан уларнинг чекига мавжуд, аммо эскирган тамойилларни янгилаш, бир қадар турнишларни тартибида келтириб, мутлак яхшига — хайёт билан ҳамнафас илғор гояларни жамият онгу шуурига сингдирин масъултияти тушида. Ватанимизда 2016 йилдан кейин барча соҳаларга кирил келган янгилиниш ва эркинлик руҳи, шиддат ва шижоат кайфияти, “Инсон қадри учун” тамойили асосида юрт фаронлиги, миллат равнақиши ва ҳалқ манбафатларни кўзлаб амалга оширилаётган ислоҳотларни ажralиб туриши асрлар ўтса-да, Бобур Мирзо инсонин фазилатларига ошуфтагимизни ортиправеради.

Бутун янги Ўзбекистон гоёси, Учинчи Ренесанс пойдеровини бунёд этишга қаратилган амалий яхши, 2016-2020 йилларга мўжалланган Янги Ўзбекистон тараққиёт стратегиясининг ҳаётга татбиқ этилгани, “Ўзбекистон — 2030” стратегияси жаддий, билан амала оширилаётган аниқ максад ўйладиган ўқутамадарнишни, албатта. Ҳалқаро майдонда ўз мавженини кундан кунга мустаҳкамлар бораётган мамлакатимиз кўплаб давлатлар билан ўзаро визасиз режим асосида бориши-келиш имконияти кенгайди.

Иктиёми хўимояга муҳтож аҳолини максадли ва манзилли тарзда кўллаб-куватлаш, ўз имкониятларини юзага чиқаришда маънавий ва моддий кўймак бериши тартиби самаралар тарзда амалга оширилмоқда. Янги Ўзбекистонда сўз эркинлиги қадринга даражасиде юксалди, шахс хуқуқлари ва унинг дахлийлиги қонунан қадолатларни, биргина “кора рўйхат”ларнинг бекор қилинганни бу ўйдаги сабъ-ҳаракатларга мисол бўлади. Қолаверса, таърифлари жамият тамойили асосида хусусий мактабгача таълим ташкилотлари, мактаблар, олий таълим мусасалари фоилиятини кун йўлга кўйилгани, хорижий олий таълим мусасалалари билан ҳамкорликдаги юшма таълим лойиҳалари юртимизда ўз берётган икобий ислоҳотларининг ўрнек бўларни тимсолиди.

“Бобурнома”ни кўчирган котиб Бобур Мирзо хос кўпіл фазилатлар тўғрисида ёзар экан, уларнинг қўйдаги 8 тасини алоҳида санаёт кўрсатади: “Ва маҳдудлик, ул подшоҳи қорабини яхшиликларини айтган билан ва битган билан тутгангай. Лекин мукаммал буким, сексиз сифати асли ангине зотига мутасил эди: бириси буким, нажхати (ножхон) билан эди; иккимчиси, ҳикмати аржуманд (олийхиммат) эди; учимчиси, вилоят олмог; тўртумчиси, вилоят саҳамом; бешумчиси, маъмурурга (ободник, ободончик); олтимчиси, рафоҳият (фаронвонлик, осоитайлик); ништи тенгри бандаларига; еттимчиси, черик (лашкарни кўнглиги) нийига кўлга олмок; сексизимчиси, адолат қўлмок”.

Бобур бу ҳаётда кўрган, билган ва инглаб етган ҳақиқатларини, тақриба кўнгликаларини ўзи асос соглан йирик салтанатнинг тараққиётни ва фаронлиги учун хизмат килирди. Ҳинд діёрга Мовароонхар ва Хуросондан олиму фозиллар, шонир адиблар, санъат ва маданият

соҳасида ўз даврининг кўзга кўринган кишиларини чорлатиб, уларнинг эркин икод қилиши, ўз билим ва кўнгликаларини жамият тараққиётининг турли жабҳаларида амалиёта татбиқ этиши учун кент имкониятларни аргатди. Айниси, ишод соҳиблари — шоир, адиб, рассомларга эътибор ва ҳурматнинг натижаси ўлароқ, Ҳиндистонда бадий адабий, санъатнинг миниатюра, рассомлик, ҳайқалтарошлик, мусника, котиблик каби юйналишлари ривож тодди.

Маънавият ва маърифат иктиёмий ҳаётнинг барча жабҳаларни ҳаракатга келтиривни энг асосий кувват манбаидир. Президентимиз нутқларидан бўридаги “Агар жамият ҳаётининг танаси иктиносидёт бўлса, унинг жони, руҳи маънивийдир”, деган сўзи бу мулоҳазаларини кувватлайди. “Бобурнома”нинг котиб Бобур ҳақида маълумот берди, жумладан, яна кўйдагиларни ёзди: “Подшоҳ ҳар доим бир неча табъ (адабийе ва санъат) аҳуларининг сухбатидан узоқлашмасди”.

Янги Ўзбекистонда миллий ўзлигимизни склад қолиши, ҳалқимизнинг онгу тафаккури ишларни юқосларига каби чеклланышдан ва мустақиликдан яхшига киришади. Тартиблашадиган тараққиётни ўзига хос янги таҳнологияни воситасидан ўзига сабаблардан барпо қилиши ҳалал беради. Бобур, энг аввало, Атра атрофидан ариқлар, ховузлар қазидир, бу муммони ҳал қилишга киришади. Асарда шоҳ Бобурнинг кўрсатмаси билан айрим ихтилори килинганинг қайд этилдики, бу орқали жуда чукур, аммо зинали кудуқлардан чархпалақ орқали ўзига хос янги таҳнологияни пайдо бўлган. “Бобурнома” муаллифи бу ихтирони энг майдо дегталларига ғоян аниқлик билан тасвирлайди. Бу мурқаба ишни амалга ошириш, яъни кудуқ қазиб, унга ер остида чархпалақлар ўрнатни осон кечмаган. Ёмғирли маъсумда қазилгани учун лой тупрок бир неча марта ўтирилиб, қудук қазувчиларни босиб қолган: “Айни пашкодда қазимоқка машул эзилар, неча нафбат ишқилди, музудларни бости”. Бу машқатлар эзгу мақсад ўйлидаги Мирзо Бобурни сира енга олмаган. У қатъият ва сабоб билан ҳамиши олга интилган.

Бобур Ҳиндистонга Марказий Осиё мельморчиги, хусусан нақошлини, санғатарошини ўзига хос иотувларни олиб кириди, ислом маданиятининг ёрқин инфодаси билан бўланған шинорига юнайтилган мактубларни дарж этиши, имратларнинг тарихи — бўйнадиган саналарини кўрсатиш айни шу даврларда уроғи кирилди.

Бобурнома даги бунёдкорлик билан боғлиқ маълумотларни ўқир эканмиз, ўз-ўзидан бутунни кунда юртимизда амалга оширилаётган ишлар кўз олдимида гавадланади. “Обод қишлоқ”, “Обод маҳалла” дастурларнинг амалий натижаси, “Янги Ўзбекистон” массивлари қад ростлаётгани, реновация дастурлари асосида далиллариди.

Бобурнома даги бунёдкорлик билан боғлиқ маълумотларни ўқир эканмиз, ўз-ўзидан бутунни кунда юртимизда амалга оширилаётган ишлар кўз олдимида гавадланади. “Обод қишлоқ”, “Обод маҳалла” дастурларнинг амалий натижаси, “Янги Ўзбекистон” массивлари қад ростлаётгани, реновация дастурлари асосида далиллариди.

Бобурнома даги бунёдкорлик билан боғлиқ маълумотларни ўқир эканмиз, ўз-ўзидан бутунни кунда юртимизда амалга оширилаётган ишлар кўз олдимида гавадланади. “Обод қишлоқ”, “Обод маҳалла” дастурларнинг амалий натижаси, “Янги Ўзбекистон” массивлари қад ростлаётгани, реновация дастурлари асосида далиллариди.

Бобурнома даги бунёдкорлик билан боғлиқ маълумотларни ўқир эканмиз, ўз-ўзидан бутунни кунда юртимизда амалга оширилаётган ишлар кўз олдимида гавадланади. “Обод қишлоқ”, “Обод маҳалла” дастурларнинг амалий натижаси, “Янги Ўзбекистон” массивлари қад ростлаётгани, реновация дастурлари асосида далиллариди.

Бобурнома даги бунёдкорлик билан боғлиқ маълумотларни ўқир эканмиз, ўз-ўзидан бутунни кунда юртимизда амалга оширилаётган ишлар кўз олдимида гавадланади. “Обод қишлоқ”, “Обод маҳалла” дастурларнинг амалий натижаси, “Янги Ўзбекистон” массивлари қад ростлаётгани, реновация дастурлари асосида далиллариди.

Бобурнома даги бунёдкорлик билан боғлиқ маълумотларни ўқир эканмиз, ўз-ўзидан бутунни кунда юртимизда амалга оширилаётган ишлар кўз олдимида гавадланади. “Обод қишлоқ”, “Обод маҳалла” дастурларнинг амалий натижаси, “Янги Ўзбекистон” массивлари қад ростлаётгани, реновация дастурлари асосида далиллариди.

Бобурнома даги бунёдкорлик билан боғлиқ маълумотларни ўқир эканмиз, ўз-ўзидан бутунни кунда юртимизда амалга оширилаётган ишлар кўз олдимида гавадланади. “Обод қишлоқ”, “Обод маҳалла” дастурларнинг амалий натижаси, “Янги Ўзбекистон” массивлари қад ростлаётгани, реновация дастурлари асосида далиллариди.

Бобурнома даги бунёдкорлик билан боғлиқ маълумотларни ўқир эканмиз, ўз-ўзидан бутунни кунда юртимизда амалга оширилаётган ишлар кўз олдимида гавадланади. “Обод қишлоқ”, “Обод маҳалла” дастурларнинг амалий натижаси, “Янги Ўзбекистон” массивлари қад ростлаётгани, реновация дастурлари асосида далиллариди.

Бобурнома даги бунёдкорлик билан боғлиқ маълумотларни ўқир эканмиз, ўз-ўзидан бутунни кунда юртимизда амалга оширилаётган ишлар кўз олдимида гавадланади. “Обод қишлоқ”, “Обод маҳалла” дастурларнинг амалий натижаси, “Янги Ўзбекистон” массивлари қад ростлаётгани, реновация дастурлари асосида далиллариди.

Бобурнома даги бунёдкорлик билан боғлиқ маълумотларни ўқир эканмиз, ўз-ўзидан бутунни кунда юртимизда амалга оширилаётган ишлар кўз олдимида гавадланади. “Обод қишлоқ”, “Обод маҳалла” дастурларнинг амалий натижаси, “Янги Ўзбекистон” массивлари қад ростлаётгани, реновация дастурлари асосида далиллариди.

Бобурнома даги бунёдкорлик билан боғлиқ маълумотларни ўқир эканмиз, ўз-ўзидан бутунни кунда юртимизда амалга оширилаётган ишлар кўз олдимида гавадланади. “Обод қишлоқ”, “Обод маҳалла” дастурларнинг амалий натижаси, “Янги Ўзбекистон” массивлари қад ростлаётгани, реновация дастурлари асосида далиллариди.

Бобурнома даги бунёдкорлик билан боғлиқ маълумотларни ўқир эканмиз, ўз-ўзидан бутунни кунда юртимизда амалга оширилаётган ишлар кўз олдимида гавадланади. “Обод қишлоқ”, “Обод маҳалла” дастурларнинг амалий натижаси, “Янги Ўзбекистон” массивлари қад ростлаётгани, реновация дастурлари асосида далиллариди.

Бобурнома даги бунёдкорлик билан боғлиқ маълумотларни ўқир эканмиз, ўз-ўзидан бутунни кунда юртимизда амалга оширилаётган ишлар кўз олдимида гавадланади. “Обод қишлоқ”, “Обод маҳалла” дастурларнинг амалий натижаси, “Янги Ўзбекистон” массивлари қад ростлаётгани, реновация дастурлари асосида далиллариди.

Бобурнома даги бунёдкорлик билан боғлиқ маълумотларни ўқир эканмиз, ўз-ўзидан бутунни кунда юртимизда амалга оширилаётган ишлар кўз олдимида гавадланади. “Обод қишлоқ”, “Обод маҳалла” дастурларнинг амалий натижаси, “Янги Ўзбекистон” массивлари қад ростлаётгани, реновация дастурлари асосида далиллариди.

Бобурнома даги бунёдкорлик билан боғлиқ маълумотларни ўқир эканмиз, ўз-ўзидан бутунни кунда юртимизда амалга оширилаётган ишлар кўз олдимида гавадланади. “Обод қишлоқ”, “Обод маҳалла” дастурларнинг амалий натижаси, “Янги Ўзбекистон” массивлари қад ростлаётгани, реновация дастурлари асосида далиллариди.

Бобурнома даги бунёдкорлик билан боғлиқ маълумотларни ўқир эканмиз, ўз-ўзидан бутунни кунда юртимизда амалга оширилаётган ишлар кўз олдимида гавадланади. “Обод қишлоқ”, “Обод маҳалла” дастурларнинг амалий натижаси, “Янги Ўзбекистон” массивлари қад ростлаётгани, реновация дастурлари асосида далиллариди.

Бобурнома даги бунёдкорлик билан боғлиқ маълумотларни ўқир эканмиз, ўз-ўзидан бутунни кунда юртимизда амалга оширилаётган ишлар кўз олдимида гавадланади. “Обод қишлоқ”, “Обод маҳалла” дастурларнинг амалий натижаси, “Янги Ўзбекистон” массивлари қад ростлаётгани, реновация дастурлари асосида далиллариди.

Бобурнома